

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора

Нововодолазького ліцею №3

Нововодолазької селищної ради

Харківської області

Інна ПОМАЗАН

30 серпня 2022 р.

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
НОВОДОЛАЗЬКОГО ЛІЦЕЮ № 3
НОВОДОЛАЗЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(II СТУПІНЬ, 5-й КЛАС)
НА 2022/2023 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

СХВАЛЕНО

На засіданні педагогічної ради

Нововодолазького ліцею № 3

Нововодолазької селищної ради

Харківської області

Протокол № 01 від 30.08.2022

Голова педагогічної ради

Інна ПОМАЗАН

Освітня програма
Нововодолазького ліцею № 3
Нововодолазької селищної ради
Харківської області
(II ступінь, 5-й клас)
на 2022/2023 навчальний рік

1. Загальні положення

Освітню програму для 5-их класів Нововодолазького ліцею № 3 розроблено на основі Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 р. № 235, відповідно до абзацу двадцять другого частини першої статті 64 Закону України «Про освіту», частини другої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти», з метою забезпечення впровадження Державного стандарту базової середньої освіти.

Освітня програма окреслює обов'язкові та рекомендовані підходи до розроблення закладом загальної середньої освіти та використання ним в освітній діяльності модульних програм на кожному циклі (адаптаційний цикл та цикл базового предметного навчання) базової середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- ✓ вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;
- ✓ загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання.

Освітня програма включає:

- ✓ варіанти типових навчальних планів;
- ✓ перелік модельних навчальних програм;
- ✓ рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- ✓ опис інструментарію оцінювання.

Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладу освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти, розроблена на основі Типової освітньої програми, відповідно до частини третьої статті 11 Закону

України «Про повну загальну середню освіту»:

- ✓ відповідає структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти;
- ✓ визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;
- ✓ містить навчальний план, що ґрунтується на одному з варіантів типових навчальних планів Типової освітньої програми і передбачає перерозподіл годин (у визначеному обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім української мови та фізичної культури) певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими навчальними предметами;
- ✓ містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, та/або навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що містять опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів) в обсязі не меншому, ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами;
- ✓ опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Метою освітньої програми закладу є:

- реалізація предметного і міжпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентоздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність);

- забезпечення діяльній спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість;

- реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків;

- наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів;

- зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

Освітня програма закладу освіти містить інші складники, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності закладу освіти.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти та циклі базового предметного навчання базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-х класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) закладу загальної середньої освіти сформовано для закладу з навчанням українською мовою (додаток 1).

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання.

Рекомендовану, мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту).

4. Типовий навчальний план

Типовий навчальний план (додатки 2) містить:

- орієнтовний перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- рекомендований розподіл навчального навантаження за роками навчання

між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;

- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Заклад освіти визначає перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також предмети/курси варіативного освітнього компоненту з урахуванням освітніх потреб учнів, що відображається у навчальному плані освітньої програми закладу освіти.

Навчальне навантаження у типовому навчальному плані орієнтоване на «рекомендований» навчальний час, визначений базовим навчальним планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі на адаптаційному та предметному циклах навчання базової середньої освіти.

Кількість навчальних годин на *вивчення інтегрованих курсів* заклад освіти визначає самостійно з урахуванням навчального навантаження на відповідні навчальні предмети у типовому навчальному плані.

Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, визначив заклад освіти в межах заданого діапазону «мінімального» та «максимального» навчального навантаження.

Кількість навчальних годин, визначена у навчальному плані на вивчення *вибіркових освітніх компонентів*, не включається до максимального показника навчального навантаження, передбаченого на ту чи іншу освітню галузь.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять закладом розподілено, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, що відображається в освітній програмі.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу не перевищує загальнорічну кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

5. Модельні навчальні програми

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Поданий у додатку 3 перелік модельних навчальних програм є базовим і може бути доповнений іншими модельними навчальними програмами, які отримують гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», шляхом внесення змін до цієї освітньої програми в установленому порядку.

Навчальні програми, що розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджуються педагогічною радою закладу освіти.

6. Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначено педагогічною радою закладу освіти та відображено в освітній програмі закладу. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти.

Відповідно до цієї освітньої програми здійснюється організація здобуття освіти за такими формами: очною (денною), дистанційною, екстернатною, сімейною (домашньою) та формою педагогічного патронажу.

За потреби заклад освіти організовує здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

З метою належної організації освітнього процесу в закладі формуються класи та/або групи, зокрема спеціальні, інклюзивні, з дистанційною формою здобуття освіти.

7. Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти приймає рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтоване на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання

здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- ✓ усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- ✓ письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- ✓ цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- ✓ практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Додаток 1
до освітньої програми
Нововодолазького ліцею № 3
Нововодолазької селищної ради
Харківської області
(II ступінь, 5-й клас)

Загальний обсяг навчального навантаження із навчанням українською мовою

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин 5 клас	
Мовно-літературна	На тиждень	12	
	На рік	420	
Математична	На тиждень	5	
	На рік	175	
Природнична	На тиждень	2	
	На рік	70	
Соціальна і здоров'язберезувальна	На тиждень	1,5	
	На рік	52,5	
Громадянська та історична	На тиждень	1	
	На рік	35	
Технологічна	На тиждень	2	
	На рік	70	
Інформатична	На тиждень	1,5	
	На рік	52,5	
Мистецька	На тиждень	2	
	На рік	70	
Фізична культура	На тиждень	3	
	На рік	105	
Усього	На тиждень	30	
	На рік	1050	
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітнього компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	1	
	На рік	35	
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	
	На рік	1085	
Гранично допустиме навантаження учнів	На тиждень	28	
	На рік	980	

В.о. директора ліцею

Інна ПОМАЗАН

Додаток 2
до освітньої програми
Нововодолазького ліцею № 3
Нововодолазької селищної ради
Харківської області
(II ступінь, 5-й клас)

Типовий навчальний план
з навчанням українською мовою

Загальні коментарі до плану та питання міжгалузевої інтеграції

1. Кількість навчальних годин для вивчення української мови у навчальному плані закладу освіти відповідно до абзацу четвертого частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» не може бути меншою, ніж у типовому навчальному плані.

2. Уроки з фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається у навчальному плані закладу для кожного класу.

1. Освітній заклад обрав *рекомендовану* кількість годин на мистецьку галузь (2 год. на тиждень), тому будуть викладатися автономні предмети «Музичне мистецтво» (1 год.) та «Образотворче мистецтво» (1 год.).

4. Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі визначено закладом у межах заданого діапазону (додаток 1).

5. Кількість навчальних годин, визначена у навчальному плані на вивчення вибіркових освітніх компонентів, не включається до максимального показника, виділеного на ту чи іншу освітню галузь.

6. Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

7. Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять заклад освіти розподілено, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, що відображається в освітній програмі закладу.

8. Кількість навчальних годин на вивчення інтегрованих курсів визначено закладом з урахуванням навчального навантаження, визначеного на відповідні навчальні предмети у типовому навчальному плані.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		5 кл	
<i>Інваріантна складова</i>			
Мовно-літературна	Українська мова	4	
	Українська література	2	
	Зарубіжна література	2	
	Іноземна мова (англійська)	4	
Математична	Математика	5	
Природнича	Пізнаю природу	2	
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут + «Етика»	1,5	
Громадянська та історична	Вступ до історія України та громадянської освіти	1	
Інформатична	Інформатика	1	
Технологічна	Технології	2	
Мистецька	Музичне мистецтво	1	
	Образотворче мистецтво	1	
Фізична культура	Фізична культура	3	
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26,5+3	
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня		28	
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		26,5+3	

В.о. директора ліцею

Інна ПОМАЗАН

Додаток 3
до освітньої програми
Нововодолазького ліцею № 3
Нововодолазької селищної ради
Харківської області
(II ступінь, 5-й клас)

Перелік модельних навчальних програм

Освітня галузь	Модельна навчальна програма	
	назва	автор (и)
Мовно-літературна	Мова - «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.
	Літератури - «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.
	Літератури «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О. М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Беккерська Л.В., Юдашева Л.П., Рудніцька Н.П. Туряниця В.Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.Л., Джангобекова Т.А.
	Мова - «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Зимомря І.М., Мойсок В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.
Математична	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.
Природнича	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.
Соціальна і здоров'язбережувальна	«ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ» 5-6 класи	Василенко С.В., Коваль Я.Ю.,

	(інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Колотій Л.П.
Громадянська та історична	«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.
Інформатична	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Пасічник О.В., Чернікова Л.А.
Технологічна	"Технології. 5-6 класи" для закладів загальної середньої освіти - для дівчат "Технології. 5-6 класи" для закладів загальної середньої освіти - для хлопців	Ходзицька І.Ю., Горобець О. В., Медвідь О.Ю. Туташинський В.І.
Мистецька	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М., Просіна О. В.
Фізична культура	«Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші

В.о. директора ліцею

Інна ПОМАЗАН